

ชื่อเรื่องการค้นคว้าอิสระ

การเปรียบเทียบการควบคุมและป้องกันชุมชนจากโรคเอดส์
โดยวิธีการประเมินชุมชนแบบมีส่วนร่วมและวิธีการที่ปฏิบัติอยู่
อำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน

นายสมพล นามวงษา

สาขาวิชา

สาขารัฐศาสตร์

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ :

อาจารย์ นายแพทย์พงศ์เทพ วิวรรณเดชะ	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประไพศรี ช่อนกลิ่น	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชไมพร ทวีศรี	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ชุนนุเม พรหมชาติแก้ว	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบการควบคุมและป้องกันชุมชนจาก โรคเอดส์ โดยวิธีการประเมินชุมชนแบบมีส่วนร่วมและวิธีการที่ปฏิบัติอยู่ โดยทำการเปรียบเทียบพฤติกรรม 4 ลักษณะ ได้แก่ พฤติกรรมในการป้องกันตนเองของผู้ชายจากโรคเอดส์ พฤติกรรมในการป้องกันตนเองของผู้หญิงจากโรคเอดส์ พฤติกรรมในการป้องกันสมาชิกในครอบครัวจากโรคเอดส์ และ พฤติกรรมในการป้องกันสมาชิกในชุมชนจากโรคเอดส์

กลุ่มตัวอย่างศึกษาเป็นชาวบ้านในชุมชนบ้านน้ำยอน ซึ่งมีวิธีการประเมินชุมชนแบบมีส่วนร่วม กลุ่มตัวอย่างเปรียบเทียบเป็นชาวบ้านในชุมชนบ้านท่ามะแกง ซึ่งมีวิธีการที่ปฏิบัติอยู่ กลุ่มตัวอย่างเป็นประชากรอายุระหว่าง 15-50 ปี ที่สามารถอ่านออกเขียนได้บ้าง โดยการสุ่มตัวอย่างง่าย หลังจากเรือนละ 1 คน จากบ้านน้ำยอนและบ้านท่ามะแกง จำนวน 75 คน และ 103 คน ตามลำดับ เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามพฤติกรรมของชาวบ้านเกี่ยวกับโรคเอดส์ในระดับบุคคล

ครอบครัว และชุมชน ข้อมูลที่รวบรวมได้นำมาวิเคราะห์ทางสถิติหาค่าเฉลี่ยของพฤติกรรม และเปรียบเทียบกันโดยใช้ Student's t test โดยจากการศึกษาครั้งนี้พบว่า

1. พฤติกรรมการป้องกันตนเองของผู้ชายจากโรคเอดส์ในชุมชนที่มีวิธีการประเมินชุมชนแบบมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกับชุมชนที่มีวิธีการที่ปฏิบัติอยู่ ($P = 0.0762$)

2. พฤติกรรมการป้องกันตนเองของผู้หญิงจากโรคเอดส์ในชุมชนที่มีวิธีการประเมินชุมชนแบบมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกับชุมชนที่มีวิธีการที่ปฏิบัติอยู่ ($P = 0.6383$)

3. พฤติกรรมการป้องกันสมาชิกในครอบครัวจากโรคเอดส์ในชุมชนที่มีวิธีการประเมินชุมชนแบบมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกับชุมชนที่มีวิธีการที่ปฏิบัติอยู่ ($p = 0.5474$)

4. พฤติกรรมการป้องกันสมาชิกในชุมชนจากโรคเอดส์ในชุมชนที่มีวิธีการประเมินชุมชนแบบมีส่วนร่วมดีกว่าชุมชนที่มีวิธีการที่ปฏิบัติอยู่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P = 0.0003$)

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งนี้ ควรมีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ เพื่อให้เกิดความเข้าใจปรากฏการณ์ทางสังคมและวัฒนธรรม

Independent Study Title Comparison of Community Prevention and Control of AIDS Between Participatory Rural Appraisal (PRA) and Existing Methods Amphur Mae Ai Chang Wat Chiang Mai

Author Mr. Sompon Namwongsa

Master of Public Health Public Health

Examining Committee :

Lecturer Dr. Pongthep Wiwathanadej	Chairman
Assist. Prof. Prapaisri Songlin	Member
Assist. Prof. Chamaiporn Tavitsri	Member
Assoc. Prof. Dr. Choomnoom Promkutkao	Member

Abstract

The purposes of this study were to compare the community prevention and control of AIDS between Participatory Rural Appraisal (PRA) and existing methods which consisted of 4 types of behavior i.e. personal behavior toward AIDS prevention in male, personal behavior toward AIDS prevention in female, family's behavior toward AIDS prevention in family members, community's behavior toward preventing community members from AIDS.

The studied sample group was villagers in a community of Ban Nam Yon with PRA programmed and the compared sample group was villagers in a community of Ban Tamakang with existing methods. The two

sample groups were people who could understand the questionnaires and aged between 15-50 years. Simple random sampling method was done to get one person from each household. Seventy-five persons were chosen from Ban Nam Yon and 103 persons from Ban Tamakang. This study's equipment was questionnaires about villagers' behavior toward AIDS at the individual, family and community level. The collected data were statistically analyzed for means of behavior and compared the difference with student's t-test. The findings were as follows :

1. Male's behavior toward preventing himself from AIDS between PRA and existing methods were not different ($P = 0.0762$).
2. Female's behavior toward preventing herself from AIDS between PRA and existing methods were not different ($P = 0.6383$).
3. Family's behavior toward preventing family members from AIDS between PRA and existing methods were not different ($P = 0.5474$).
4. Community's behavior toward preventing community members from AIDS of PRA was better than that of existing methods statistically significant ($P = 0.0003$).

This study suggests that both quantitative and qualitative data be analyzed in order to understand the socio-cultural situation.